

Bella Stenberg

"Hon vill bli älskad, men inte av dem som älskar henne. Den största friheten finns i att vara oälskad."

om romanen Tripprapporter av Tone Schunnesson, **SIDAN 33**

Avkyld på restresan

Världens gång: Malin Clausson funderar över hur en kall en uppvärmd swimmingpool egentligen får vara.

SIDAN 51

KULTUR | SPORT

Derbyseger för RIK

Handboll: Redbergs-lid vann derbypremären hemma mot Sävehof med 32-26 inför storpublik i Lisebergshallen i går.

SIDAN 38

Gustafsson etta i vinter

Ishockey: Lars Johansson har lämnat - nu är det dags för Johan Gustafsson att stiga fram och leda Frölunda till ett nytt SM-guld.

SIDAN 40

Berggren på hemmaplan

Musik: I morgon uppträder Jenny Berggren på Gamla Ullevi, inför damernas viktiga EM-kvalmatch mot Slovakien.

SIDAN 30

Bild: JONAS LINDSTEDT

KLANG. Alf Berntson har varit ansvarig akustiker för sommarens renovering på Konserthuset, med stolarna som huvudnummer.

Stolar som ger rätt ljud

KONSERT: De nya stolarna på Göteborgs Konserthus ska inte enbart vara bekväma. De har också stor betydelse för akustiken. "Sett till efterklangen i rummet är de helt avgörande", säger Alf Berntson, akustiker.

SIDAN 31

Mirakelbyxan
från
Laurie
i nya modeller!

Märkesbutik
Stil
KONFEKTION

Strandgatan 77, Kungälv
(bredvid Systembolaget)
T. 0303-635 00. Var. 10-18. Lör. 10-15
www.stilkonfektion.se

KAMPANJ!
DUX Jetson

LAMINO
Halva priset på pallen vid köp av Lamino fåtölj.

SWEDESE
Carl Hansen & Son

Y-stolen
MADE IN SWEDEN

Soffa Sandra
Nyhet från G.A.D.

Se vår GAD-utställning

G.A.D.
Göte Vit & Design

Bord Ardre + stolar

Meijers
50 år i branschen

GÖTEBORGSVÄGEN 29, MÖLNDAL TEL 031-272710
(vid lasarettet) Fri parkering direkt vid ingången - Välkomna!

MÄSSAN FORTSÄTTER HOS OSS!

Concorde

NIESMANN-BISCHOFF

FRANKIA

Hobby

Hobby

Vi fortsätter med våra mässebjudanden!

Se 2017-års nyheter direkt från Elmia-mässan!

FORSBERGS FRITIDSCENTER SE

Hyssna Bonared Solbacken 2
www.forsbergsfritidscenter.se

Öppettider vecka 37:
mån-tors 9-18, fre 9-16
lör & söndag 11-15

Bild: JONAS LINDSTEDT

NYTT. Efter 36 år i tjänst har Konserthusets 1249 stolar nu bytts ut. Akustikern Alf Berntson har ansvarat för renoveringen, och menar att Göteborgs Konserthus har en alldeles egen karaktär.

MED STOLAR SOM VERKTYG

MUSIK: KONSERTHUSETS 1249 NYA STOLAR GER BÄTTRE LJUD

När Konserthuset öppnar för säsongen är det både med ny repertoar och nya stolar. Och det handlar inte bara om bak-
en. Kanske är det rent av öronen som kommer att märka den största skillnaden.

Göteborgs Konserthus, ritat av Nils Einar Eriksson och invigt 1935, har till skillnad från Stads-
teatern slupit större ingrepp genom åren. De förändringar som skett hänger framförallt ihop med att Göteborgssymfonikerna vuxit från ursprungliga 52 musiker till idag 109, vilket har gjort att podiet, där orkestern sitter, fick byggas ut 1984 till den storlek det har idag. En annan förändring är att stolarna har bytts ut. Originalen stod pall fram till 1980, och anledningen till bytet då var inte bara att de var obekväma, de knarrade så mycket att det störde musiken.

EFTER 36 ÅR har nu också 1980 års stolar tjänat ut, men de nya stolar har inte bara med publikens

bekvämlighet att göra, de har också en väsentlig betydelse för akustiken.

Ansvarig akustiker för sommarens renovering, med stolarna som huvudnummer, har Artifons Alf Berntson varit. Han beskriver deras roll i rumsakustiken.

– Sett till efterklang i rummet är de helt avgörande. Stolarna är de enda absorbenterna man kan räkna med. Nästan allt annat är reflekterande.

När Nils Einar Eriksson ritade Konserthuset var akustik ett tämligen utforskat territorium. Mätningar för att räkna ut rummets efterklang, enkelt uttryckt hur mycket det ekade, genomfördes till exempel med hjälp av startpistol och stoppur. Man kände till att vissa

”Man kommer in i musiken och det är nästan så att man sitter i instrumentet”

ALF BERNTSON

ytter reflekterade mer än andra och det fanns teorier om hur rummets utformning påverkade klangens utbredning men inte så mycket mer.

NILS EINAR ERIKSSON hade naturligtvis studerat andra konserthusbyggen men också tillverkat en skalmodell av sin konserthusrit-

ning i plåt som han fyllde med vatten där han släppte ned stålkulor i som han filmade med höghastighetskamera. Idén var att ringarna på vattnet skulle ge honom en uppfattning om ljudvågornas utbredning i konsertsalen.

TROTS MAGERT FAKTAUNDERLAG och en del kompromisser på vägen blev Göteborgs Konserthus inte bara med rätta hyllat för sin arkitektur utan minst lika mycket för sin goda akustik.

Tyvärr har både podiets ombyggnad och 1980 års stolar försämrat akustiken. Alf Berntson säger att musiken har förlorat en del av sin lyster på grund av att stolarna har dämpat för mycket i det övre klangregistret.

Inför upphandlingen av nya stolar togs detta naturligtvis in i förfrågningsunderlaget, som förutom mått och sittkomfort hade kriterier för bland annat vilka ytor som skulle vara stoppade eller trärena, typ och tjocklek på stoppning samt tygkvalitet. Det senare inkluderade utöver utseende och slitstyrka också värden för strömningsmotstånd för beräkning av hur mycket tyg och

stoppning skulle påverka ljudet. Man fick in nio anbud och nio provstolar.

– En stol var klart bäst, säger Alf Berntson, både när det gällde komfort och akustiska egenskaper, men också i detaljer som att den måste vara tyst så man kan smyga ut mitt i konserten utan att själva stolen gör sig påmind.

Den slovenska vinnarstolen blev sedan utvärderad under fyra månader vilket ledde till ytterligare modifieringar. Bland annat tog man bort tyg från sitsens undersida för att minska diskantabsorptionen plus att ryggstödet ändrades.

– Den första stolen hade ytor som inte täcktes av kroppen och det hade gett en ökad absorption så där för sänkte vi ryggen.

IMORGON ÄR DET säsongspremiär för Göteborgssymfonikerna med violinsolisten Baiba Skride och samtidigt invigning av Konserthusets 1249 nya stolar. Alf Berntson som besökt ett tjugotal av världens förnämsta konserthus drar sig först för att rangordna Götaplatsens stolthet.

– Det har en väldigt speciell karaktär, börjar han lite försiktigt. Och jämför man med Stockholms konserthus är balansen kanske finare där, men på något sätt får man en större upplevelse här. Man kommer in i musiken och det är nästan så att man sitter i instrumentet.

Och stämmer bara Alf Berntsons beräkningar kan det bara bli bättre från och med nu.

OLLE NIKLASSON

031-62 40 00 noje@gp.se